

φορεῖς; Κάσ. Ἐμφροκαμωμένος εἶσαι τέλεια μ' αὐτὲς ἵτας γυαλ-λάρες ποὺ φορεῖς αὐτόθ. Φορεῖ κάτι γυαλ-λάρες! Κῶς. Συνών. γ γ α λ ο ύ π α.

**γυαλαρεῖο** τό, ἐνιαχ. γυαλαρεῖο Ζάκ. (Βολύμ. Μαχαιρᾶδ.)

'Εκ τοῦ οὐσ. γ γ α λ ί καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -α-ρ ει δ.

Ταλοπωλεῖον ἔνθ' ἀν.: Τὸ βράδυ ἀπαδέχεις τὸ δρόμο τση ἡνα γυαλαρεῖο (ἐκ παραμυθ.) Μαχαιρᾶδ. Συνών. γ γ α λ ἀ-δικο (διὰ τὸ ὅπ. βλ. γ γ α λ ἀ δικος 2).

**γυαλᾶς** δ, πολλαχ. γυαλ-λᾶς Εὖβ. (Κουρ. κ.ἄ.) Κάλυμν. Κάρπ. Κῶς. Λειψ. Λέρ. Μεγίστ. κ.ἄ. γυαλᾶς Χίος (Βροντ.) — Λεξ. Βλαστ. 352.

'Εκ τοῦ οὐσ. γ γ α λ ί καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -ας. 'Ο τόπ. γ γ α λ ί ας καὶ εἰς Βλάχ.

1) 'Ο πωλῶν ὑάλινα εἰδὴ πολλαχ.: "Αμα περάσῃ ὁ γυαλᾶς, νὰ μοῦ θυμίσῃς νὰ πάρω μιὰ καράφα 'Αθῆν. || Φρ. Οἱ γυαλᾶδες κλέφτες θὰ γίνονται; (ἐπὶ τῶν παρηγορούντων αὐτούς, οἱ ὄποιοι ἔξ ἀπροσεξίας θραύσουν ὑάλινα σκεύη) Πελοπν. (Λακων.) 2) 'Ο τεχνίτης ἢ ὁ ἐργάτης ὑάλουργείου Σύρ. (Ἐφιμούπ.) κ.ἄ. 3) 'Ο τεχνίτης ὁ ἐφαρμόζων τοὺς ὑάλοπινκας τῶν παραθύρων Λεξ. Βλαστ. 352. Συνών. τ ζ α μ ἄς. 4) 'Ο ἀλιεύς, ὁ ὄποιος ἀλιεύει μὲ τὴν βοήθειαν ἀλιευτικοῦ φακοῦ, γ γ α λ ας (διὰ τὸ ὅπ. βλ. γ γ α λ α 3) Κάλυμν. Κάρπ. Κάσ. Λειψ. Λέρ. Μεγίστ.: 'Ο Συμεός εἶναι γ-γυαλ-λᾶς, φαρεύτει μόνομ- μὲ γυάλ-λα Κῶς. Συνών. γ γ α λ ας τ ζ ἥς.

'Η λ. καὶ ώς τοπων. ὑπὸ τοὺς τόπ. Τοῦ Γυαλ-λᾶ τὸ Καφάλι Κάρπ. καὶ Γυαλ-λᾶδες 'Αμοργ.

**γυαλατζῆς** δ, ἐνιαχ. γυαλ-λατζῆς Σύμ. κ.ἄ. γυαλατζῆς 'Αστυπ. γγάλ-λατζῆς Σύμ.

'Εκ τοῦ οὐσ. γ γ α λ α, τὸ ὅπ. βλ., καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -τ ζ ἥς.

'Ο ἀλιεύων μὲ τὴν βοήθειαν ἀλιευτικοῦ φακοῦ, γ γ α λ ας, ἔνθ' ἀν. Συνών. γ γ α λ ας 3.

**γυαλέα** ἡ, Πόντ. (Χαλδ.)

'Εκ τοῦ οὐσ. γ γ α λ ί.

Πήλινον ἀλοιφωτὸν σκεῦος, εἰς τὸ ὄποιον κενοῦται ὁ ζωμὸς καὶ τὰ ρευστὰ γενικῶς ἐδέσματα: "Ἐναν γυαλέαν 'ξύγαλαν ἔφαεν. Συνών. ἀ π λ ἀ δ α 2γ, ἀ π λ ἀ δ ε ν α 1, πιγάκια, πινακιά, σον πιέρα, τσανάκια.

**γυαλενάκι** τό, 'Αθῆν. Πειρ. κ.ἄ. — Λεξ. Βλαστ. 414. γυαλενάτσι Πελοπν. (Καλάμ. Ξεχώρ.)

'Εκ τοῦ ἐπιθ. γ γ α λ ί ος καὶ τῆς ὑποκορ. καταλ.-άκι.

1) Βόλος ὑάλινος, ἔγχρωμος συνήθως, διὰ τοῦ ὄποιον οἱ παιζοντες σκοπεύουν τοὺς ἐπὶ τοῦ ἐδάφους κατ' ἀποστάσεις κειμένους ἐτέρους βόλους, ώς καὶ πᾶς βόλος τῆς παιδιᾶς ἔνθ' ἀν.: "Ἐχω ἔνα γυαλενάκι ποὺ σημαδεύει πρώτης Πειρ. Παῖζονται μὲ τὰ γυαλενάτσα σου; Πελοπν. (Ξεχώρ). Τὸ γυαλενάκι μον δὲν τὸ δανείζω, μακάρι νὰ μοῦ δώσῃς δέκα ἀπ' τὰ δικά σου 'Αθῆν. Συνών. βολάκι 1, βολαράκι, βόλος Α7, γ καζιά (Π), γ καζιάκι, γ γ α λ ε-νί 1, γ γ α λ ί α (εἰς λ. γ γ α λ ί ος Β1), γ γ α λ ί νέρι, γ γ α λ ο ύ π α 2, καφούρι, μ πάλα, μ πά-λια. 2) 'Η παιδικὴ παιδιά «βόλοι» Πελοπν. (Καλάμ. Ξε-

χώρ. κ.ἄ.): Τί νὰ παῖζονται τὰ παιδία; Γυαλενάτσα; Ξεχώρ.

**γυαλενί** τό, ἐνιαχ. γυαλ-λενί Κῶς

'Εκ τοῦ ἐπιθ. γ γ α λ ί ος κατὰ τόπ. ὑποκορ.

1) Γ γ α λ ε ν ἄ κ ι 1, τὸ ὅπ. βλ., ἔνθ' ἀν.: "Ἐχω ἔναγ-γυαλ-λενί μάννα! (= πολὺ ώραῖον) Κῶς. 2) Γ γ α λ ε ν ἄ-κ η 2, τὸ ὅπ. βλ., Κῶς: Παῖζ-ζομεν dà γυαλ-λενιά;

**γυαλένιος** ἐπιθ. σύνηθ. γυαλένιον σύνηθ. βορ. ίδιωμ. γυαλ-λένιος Κῶς Σύμ. κ.ἄ. γυαλένιος Νάξ. (Απύρανθ.) γυαλένιε Τσακων. γυαλένιος Κάρπ. γυαλ-λένιος Ρόδ. γυαλένιον Λυκ. (Λιβύσσα.) γυαλένιον Θεσσ. (Γερακάρ. Μαυρέλ. Φωτειν. κ.ἄ.) Μακεδ.. (Γήλοφ. Δεσκάτ.) γυαλένιον Μακεδ. (Γαλατ.) Κοζ. κ.ἄ. γυαλένιος Μέγαρ. γυαλένιον Εὖβ. (Κύμ. Στρόπον.) Λῆμν. Στερελλ. (Παρνασσ.) γυαλένιον Μακεδ. (Δεσκάτ.) Θηλ. γυαλένη Νάξ. (Απύρανθ.) γυαλένιον Πόντ.

Τὸ Βυζαντ. ἐπιθ. γ γ α λ ί ος. Διὰ τὸν τόπ. γ γ α λ ί ος βλ. Γ. Χατζιδ., MNE 2,118. Διὰ τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ ρ εἰς τὸν τόπ. γ γ α λ ί ος βλ. Φ. Κουκουλ. εἰς 'Αθηνῶν 29 (1917) Λεξ. 'Αρχ., 83 κ.έξ.

A) 'Επιθετικ. 1) 'Ο κατεσκευασμένος ἔξ ὑάλου, ὁ ὑάλινος σύνηθ.: Γυαλένιος μαστραπᾶς-σωλῆνας, γυαλένια χάρτρα-πίπα, γυαλένιο βάζο-κουμπί-πιάτο σύνηθ. Τό να μάτι τ' είνι γυαλένιον τοῦ φουβᾶσι π' τοὺν λέπ' Εὖβ. ("Αρχ.) 'Εξατσε τσ' ἐνέτζε δύο κοκκάλια γυαλένια (ἐπῆγε καὶ ἔφερε δύο ὑάλινα κουμπιά) Τσακων. "Ενα γυαλένιε ψιλέ (ἔνα ὑάλινο μάτι) αὐτόθ. Μόπισι κάτον τοῦ γυαλένιον τοῦ βάζου μὲ τὸ γλυκό κὶ μ' τριψαλάστ' κι "Ηπ. (Κουκούλ.) Πιάροντε bodikaláκια καινούργιογεννημένα καὶ τὰ βάζουντε σ' ἔνα γυαλένιο βάζο (bodikaláκια καινούργιογεννημένα = νεογέννητα ποντικάκια) Κρήτ. (Αρχάν.) Νὰ πάρ' πιάτα είκοσ', τὰ πέντι γυαλένια Μακεδ. (Γαλατ.) Μή τοῦ φίξ' καταῆς κ' εἶναι γυαλένιον κὶ θὰ σπάσ' Μακεδ. (Γαλάτιστ.) || "Ασμ.

'Εμίσσεφες καὶ μ' ἔφηκες, γυαλένιε μαστραπᾶ μον, μούτε τὰ φοῦχα μοῦ 'λλαξα μούτε τὴ φορεσά μον Κρήτ.

'Απόφε τὰ μεσάνυχτα, ποὺ βασιλεύαν τ' ἄστρα, μοῦ 'κλέψαν τὸ βασιλικὸ μὲ τὴ γυαλένια γλάστρα Κύθηρ.

Παίρνει γυαλένιο μαστραπᾶ, νερὸ νὰ πά' νὰ βάλῃ Κρήτ. (Πεδιάδ.) Πιάν-νει γυαλ-λένιο μαστραπᾶν τζαὶ φουρφουρένον δάσιν τζαὶ φέρνει τον κρύο ν-νερόν, γρύομ άντη πηγάδι Ρόδ.

'Αγόρι πέτρα πιλικᾶ μὲ τόντα τον τὸ χέρι, κυρατσοπούλ' τοῦ λόγιασι ἀπὸν γυαλένιον πύργουν (κυρατσοπούλα = ἀρχοντοπούλα, τοῦ λόγιασε = τὸν παρετήρησε, τὸν εἰδε) Θεσσ. (Γερακάρ.)

Βασιλοπούλα μὲ ἀκονσι ἀπὸν γυαλένιον πύργουν Μακεδ. (Δεσκάτ.)

'Σ τοῦ πέρα βόσκοντε πρόβατα, 'ς τοὺν δῶθι βόσκοντε γίδια κὶ ἀνάμισα 'ς τὰ δυὸ βοννὰ εἰνι γυαλένιονς πύργουν Στερελλ. (Αἰτωλ. 'Ακαρναν. Φθιώτ.)

'Η μνιὰ κινράει μὲ τὸν γυαλὶ κ' ἡ ἄλλη μὲ τὴν κούπα κ' ἡ τρίτη ἡ μικρότιη μὲ μαστραπᾶν γυαλένιον Θεσσ. ('Ανατολ.)

Εἴσι γυαλένιονς μαστραπᾶς | κὶ ὅπιοντε ιδῆς, τοὺν ἀγα-πᾶς "Ηπ. (Κουκούλ.)

